Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
Dosarul nr. 2r-2067/23 (2-23030712-02-25r-14062023)

D E C I Z I E

03 iulie 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Pahopol Anatol

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023, adoptată în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 27 februarie 2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată un demers privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****.

În motivarea demersului a invocat că, în procedura de executare forțată se află documentul executoriu nr. 2-1527/2017 din 17.05.2018, emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru privind încasarea de la ***** în beneficiul BC „Pro Credit Bank” SA datoria în sumă totală de 1.038.225,36 lei.

Menționează că, întru executarea documentul executoriu enunțat, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse măsurile de asigurare a executării și acțiunile de executare în conformitate cu prevederile art. 62 și 63 din Codul de executare.

Susține executorul judecătoresc că, prin încheierea nr. 176-2990/2019 s-a dispus intentarea procedurii de executare în baza documentului executoriu în cauză şi numită în condițiile art. 62 din Codul de executare procedura de conciliere a părților, la care debitorul, fiind somat legal, nu s-a prezentat, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers.

Afirmă că, în urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum şi din informația parvenită nu a fost depistat şi stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

Precizează că, conform solicitării creditorului urmăritor, acesta a solicitat aplicarea față de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu, astfel, verificând baza de date ACCES s-a constatat că, debitorul traversează frontiera de stat, iar obligațiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, prin urmare, este necesară aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării în legătură cu cele menționate.

Relevă că, în adresa debitorului au fost expediate un șir de scrisori, prin care a fost somat în repetate rânduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligațiilor asumate.

A declarat că, odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea executării documentului executoriu. Pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenționat a tergiversat executarea hotărârii judecătorești.

Invocă că, luând în considerare faptul că, suma debitorială este considerabilă şi până la momentul de față nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerințele legale de a se prezenta, această situație face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, ținând cont că, aceasta a fost informată despre acțiunile întreprinse.

Comunică că, motivul necesității prezentării debitorului la biroul executorului judecătoresc îl servește necesitatea întocmirii actelor de executare silită în prezența acestuia, or, legea prevede expres că, la întreprinderea acțiunilor de executare silită prezența debitorului este obligatorie.

Consideră că, este oportună aplicarea imediată a interdicției de părăsire a hotarelor țării în privința debitorului, deoarece s-ar face dificilă sau chiar imposibilă executarea hotărârii judecătorești întrucât plecarea acestuia peste hotarele țării ar putea fi definitivă.

Solicită executorul judecătoresc Stoian Grigore, aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privinţa debitorului *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi hotarele Republicii Moldova pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****.

Solicitarea recurentului:

La data de 31 mai 2023 (conform plicului anexat), executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanţei de fond, cu admiterea demersului executorului judecătoresc privind aplicarea față de debitorul ***** a interdicției de a părăsi țara pe un termen de 6 luni.

La data de 14 iunie 2023, potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a

fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind Dulghieru Dorin și Pahopol Anatol.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a reiterat motive similare celor din demersul înaintat în prima instanță.

Suplimentar, a indicat că, nu este de acord cu constatarea instanței că executorul nu ar fi prezentat probe suficiente în vederea constatării faptului că debitorul nu se află la adresa vizei de domiciliu sau locul lui nu este cunoscut, or nereclamarea citațiilor instanţa a tratat aceasta precum că locul de aflare a debitorului este cunoscut.

Relevă că, instanţa a făcut menţiunea că la demersul înaintat executorul judecătoresc nu ar fi anexat suficiente dovezi în acţiunile întreprinse, iar în esenţă instanţa ar obliga executorul judecătoresc să întreprindă careva măsuri convenabile acesteia pentru a admite demersul înaintat, ieşind din limita judecării cauzei. Deasemenea nu este de acord cu constatarea instanței că executorul urma să citeze debitorul prin intermediul monitorului oficial sau printr-o altă modalitate.

Susține că, la etapa dată debitorul nu şi-a onorat obligaţiile, ultimul poate părăsi regulat hotarele ţării fără nici un impediment, iar în consecinţă hotărîrea judecătorească va fi neexecutată, ceea ce justifică admiterea demersului executorului.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023 a fost contestată cu recurs de către executorul judecătoresc Stoian Grigore la data de 31 mai 2023.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul înaintat de executorul judecătoresc Stoian Grigore, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi soluționarea problemei respective în fond prin admiterea demersului executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva

încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Din materialele cauzei se atestă că, în procedura executorului judecătoresc Stoian Grigore se află documentul executoriu 2-1527/2017 din 17.05.2018, emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru privind încasarea de la ***** în beneficiul BC „Pro Credit Bank” SA datoria în sumă totală de 1.038.225,36 lei (f.d.42-43).

Conform solicitării mandatarului creditorului urmăritor – „Agerlex Consulting” SRL, acesta a solicitat primirea spre executare a documentului executoriu și calcularea dobânzii de întârziere în temeiul art. 24 Codul de executare, inclusiv a solicitat eventual aplicarea interdicției de a părăsi țara (f.d.37, 4).

Prin încheierea nr. 176-2990/2019 din 17.01.2019, s-a primit spre executare și s-a intentat procedura de executare, iar întru asigurarea executării documentului executoriu, de către executorul judecătoresc Stoian Grigore a fost aplicat sechestrul pe bunurile mobile și imobile, precum și pe mijloacele bănești ale debitorului ***** în limita sumei urmărite de 11.038.225,36 lei (f.d.22-23).

Potrivit informației despre disponibilul din contul bancar al debitorului, a fost stabilit că ***** deține cont bancar în cadrul BC „Pro Credit Bank” SA (f.d.36) însă mijloacele bănești deținute în cont nu sunt suficiente în vederea stingerii datoriei.

Conform informației CNAM din 03.09.2021 se atestă faptul că debitorul ***** dispune de asigurare medicală, fiind angajat în cadrul ***** (f.d.20).

Din informația Departamentului de înmatricularea a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto din 28.01.2019 se atestă că debitorul ***** dispune de 3 mijloace de transport: automobilul de model ***** cu nr. de înmatriculare *****, automobilul ***** nr. înmatriculare *****și automobilul ”Audi 100” cu nr. de înmatriculare *****(f.d.32).

Iar prin încheierea executorului judecătoresc 176-2990/2019 din 17.01.2019, mijloacele de transport au fost anunțate în căutare.

A mai fost stabilit că pe automobilul de model ***** nr. înmatriculare *****a fost aplicat sechestru și acesta a fost ridicat de către executorul judecătoresc (f.d.8-10)

Prin extrasele din baza de date „Acces-Web” se atestă că ***** are domiciliul înregistrat în *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 aprilie 2022, s-a

recunoscut ***** vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 319 alin. (1) și art. 319 alin. (2) Codul contravențional (f.d.46-49)

La data de 27 februarie 2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore, a înaintat demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara a debitorului *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc, întrucât la materialele cauzei lipsește cererea creditorului BC „Pro Credit Bank" SA, iar copia împuternicirilor mandatarului nu au fost anexate.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

În contextul situaţiei de fapt constatate în speţă, Colegiul civil consideră ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanţe cu privire la necesitatea respingerii demersului executorului judecătoresc cu privire la aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara în privinţa debitorului, reieşind din următoarele motive.

Conform art.27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulaţie în ţară este garantat. Oricărui cetăţean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-şi stabili domiciliul sau reşedinţa în orice localitate din ţară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară.

Conform art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sînt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei, iar aliniatul (4) al aceluiași articol stabilește că restrîngerea trebuie să fie proporţională cu situaţia care a determinat-o şi nu poate atinge existenţa dreptului sau a libertăţii.

Totodată, potrivit practicii CEDO dreptul de a părăsi ţara, inclusiv propria ţară, acest drept este înscris în majoritatea celor mai importante instrumente privind drepturile omului şi este destinat să garanteze că persoanele pot circula liber, inclusiv în afara ţării în care se află, fără obstacole nejustificate. Statelor le este permis să instituie restricții cu privire la dreptul de a părăsi o țară, dar orice astfel de restricții trebuie să fie necesare și să respecte principiul proporționalității.

Potrivit prevederilor art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Potrivit art. 64 alin. (1) Cod de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar

atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

Cu referire la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, Colegiul civil a stabilit că de către prima instanță la examinarea acestuia nu au fost respectate întocmai prevederile art. 64 Codul de executare.

Astfel, instanța de recurs a stabilit că prima instanță eronat a stabilit faptul că la caz lipsește cererea creditorului BC „Pro Credit Bank”, or, după cum atestă actele cauzei creditorul a delegat împuternicirile sale în partea ce vizează executarea hotărârii mandatarului său „Agerlex Consulting” SRL în temeiul contractului de mandat din 03 decembrie 2018, precum și a specificat în cadrul actului juridic expres împuternicirile acestuia în cadrul procedurii de executare, inclusiv dreptul de a depune cereri cu privire la aplicarea interdicțiilor de părăsire a hotarelor Republicii Moldova (a se vedea f.d.39), iar la data de 21 iunie 2022, „Agerlex Consulting” SRL a adresat o cerere către executorul judecătoresc Stoian Grigore prin care a solicitat aplicarea în privința debitorului ***** a mai multor măsuri asiguratorii, printre care și înaintarea demersului privind aplicarea interdicției de a părăsi țara (f.d.4), iar în aceste condiții, Colegiul civil atestă că sunt respectate exigențele art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare.

Pe de altă parte, prevederile art. 1478 Codul civil (art. 1034 în redacția Codului civil în vigoare până la 01.03.2019) stabilesc că, (1) Împuternicirile mandatarului nu se limitează la prevederile exprese ale mandatului, ci se extind asupra a tot ce poate fi dedus din cuprinsul şi esenţa acestuia, cu excepţiile prevăzute la art.1475 alin.(2). (2) Mandatarul poate încheia toate actele care pot fi deduse din împuternicirile lui şi care sînt necesare pentru îndeplinirea mandatului. (3) Împuternicirile date unei persoane pentru a încheia acte care ţin de profesia sau funcţia pe care o exercită şi care rezultă din natura lor nu trebuie să fie stipulate expres.

Instanța de recurs a stabilit că la data te 18 iunie 2022 ***** s-a prezentat la executorul judecătoresc Stoian Grigore și a depus declarația prin care a comunicat despre faptul că nu a executat hotărârea menționată dat fiind faptul că nu este de acord cu hotărâre, precum și a invocat lipsa mijloacelor bănești (f.d.44)

Colegiul civil a stabilit în baza demersului executorului judecătoresc şi a materialelor procedurii de executare s-a constatat că debitorul ***** începând cu

anul 2019, când a fost intentată procedura de executare, până în prezent nu a achitat datoria stabilită prin hotărârea judecătorească.

Totodată, este evident că executorul judecătoresc Stoian Grigore a aplicat o serie de măsuri de asigurare a executării, în urma căror s-a constatat și faptul că debitorul nu dispune de careva mijloace financiare sau un venit ce ar putea fi urmărit, însă debitorul se eschivează de la executarea obligațiilor, făcând imposibilă executarea hotărârii judecătorești, or ultimul nu a făcut careva acțiuni întru stingerea datoriei față de creditor în vederea executării documentului executoriu nr. 2-1527/2017 din 17.05.2018, emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru privind încasarea de la ***** în beneficiul BC „Pro Credit Bank" SA datoria în sumă totală de 1.038.225,36 lei.

Deasemenea, se atestă indubitabil și faptul că debitorul ***** a fost sancționat pentru neexecutarea hotărârii judecătorești menționate supra prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 aprilie 2022, iar în aceste condiții se justifică pe deplin necesitatea aplicării interdicției de părăsire a hotarelor ţării faţă de debitorul *****.

Necesitatea aplicării interdicției privind traversarea frontierei în privință debitorului este condiționată de luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, precum şi este cauzată de imposibilitatea efectuării acțiunilor procesuale, inclusiv obligația executorului judecătoresc prevăzută la art.22 alin.(2) Cod de executare, să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii şi să explice participanților la procesul de executare drepturile şi obligaţiile lor.

Astfel, pentru protejarea dreptului statului de a executa o hotărîre de judecată definitivă, este necesar de a aplica mijloacele de constrîngere solicitate de către executorul judecătoresc pentru ca debitorul să-şi execute obligaţiile de plată a datoriei. Din aceste considerente e necesar de a restrînge dreptul debitorului la libera circulaţie, care constituie o măsură prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică, pentru protejarea drepturilor statului la executarea hotărîrii judecătorești.

În acest context Colegiul civil ține să menționeze că neexecutarea hotărârii judecătorești definitive, constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil și o ingerință a art. 6 al CEDO, or potrivit jurisprudenței CEDO, executarea unei hotărâri judecătorești trebuie privită ca o parte integrantă a unui proces, conform prevederilor art. 6 al Convenției, care reglementează dreptul la un proces echitabil.

În cazul dat, este evident că creditorul dispune de o hotărâre judecătorească de încasare a unei sume bănești, rămasă definitivă și neexecutată pe parcursul unei perioade îndelungate.

Astfel, judecătorul consideră că la caz s-au probat temeiurile care ar justifica imposibilitatea sau dificultatea executării hotărârii judecătorești în cazul plecării

debitorului peste hotare.

Sintetizând cele reținute și având în vedere calitatea de subiect pasiv al unui raport juridic obligaţional, îndatorat faţă de creditor să o îndeplinească și întru impulsionarea executării documentului executoriu nr. 2-1527/2017, ce datează cu o perioadă de neexecutare din 2018 și determinarea respectării de către acesta a obligaţiilor stabilite în sarcina sa, judecătorul consideră oportună aplicarea prevederilor art.64 Codul de executare, în privința debitorului, or, dreptul de acces la justiţie ar fi iluzoriu şi lipsit de eficienţă practică, dacă ordinea juridică internă a statului care respectă preeminența dreptului ar permite ca o hotărâre judecătorească sau un alt înscris ce constituie titlu executoriu să rămână neexecutat în detrimentul unei părți.

În contextul celor relatate, judecătorul consideră necesar de a admite demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore și a aplica interdicția de a părăsi țara în privința lui *****, pe un termen de 6 (șase) luni.

Prin urmare, deoarece au fost constatate temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a netemeiniciei încheierii judecătoreşti contestate care duc la casarea acesteia, din considerentele menţionate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite cererea de recurs depusă de către executorul judecătoresc Stoian Grigore, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023 și a soluționa problema respectivă prin decizie în fond, prin care demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore urmează a fi admis, cu aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului *****, pe un termen de 6 luni.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 mai 2023, adoptată în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****, şi prin decizie se soluționează problema în fond, prin care:

Se admite demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului *****.

Se aplică interdicția de a părăsi țara debitorului *****, născut la *****IDNP: *****ultimul domiciliu cunoscut *****, întru executarea documentului executoriu nr. 2-1527/2017 din 17.05.2018, emis de Judecătoria Chișinău, sediul Centru privind încasarea de la ***** în beneficiul BC „Pro Credit Bank” SA datoria în sumă totală de 1.038.225,36 lei, pe un termen de 6 (șase) luni din momentul emiterii încheierii.

Se pune în sarcina executorului judecătoresc Stoian Grigore controlul

periodic privind necesitatea menținerii acestei interdicţii şi expedierea încheierii în adresa organului competent, Poliția de Frontieră, pentru executare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Dulghieru Dorin

Pahopol Anatol